

Diplomová práce Lucie Furstové se věnuje tématu, o němž zdánlivě víme všechno podstatné. Vztah F. X. Šaldy a R. Svobodové byl již před několika desetiletími přiblížen a zpopularizován dnes již ikonickou edicí *Tíživá samota*, jež vyvolala v životě několik odborných studií a stala se rovněž jedním z pramenů románové biografie malířky Zdenky Braunerové z pera Františka Kožíka. Autoři *Tíživé samoty* sice nijak nezastírali, že jde o výbor z mnohem početnějšího konvolutu dochovaných dopisů a že tento výbor byl podřízen jisté konkrétní intenci, nicméně celek dochované korespondence charakterizovali jen velmi stručně a povšechně. To samozřejmě vyvolávalo tázání po tom, jaký tento celek vlastně je, zda je *Tíživá samota* jeho věrným obrazem, či nikoli. Zodpovězení této otázky však vyžadovalo seznámit se s tímto celkem v jeho úplnosti, což při jeho rozsahu znamenalo badatelskou práci takřka heroickou.

Lucie Furstová se rozhodla – po téměř půlstoletí od vydání *Tíživé samoty* jako první - tento časově náročný výzkum podstoupit a pořídila pro svou potřebu diplomatické přepisy všech dopisů do *Tíživé samoty* nezařazených. Je tedy po editorech *Tíživé samoty* zřejmě jedinou, kdo zná obsáhlou korespondenci mezi Šaldou a Svobodovou v její úplnosti. Na tomto bezpečném pramenném základě tedy mohla provést porovnání mezi *Tíživou samotou* a úplným konvolutem dochovaných dopisů, jež není pouhým kvalifikovaným odhadem.

Její závěry neobsahují žádná senzační zjištění, nicméně i tak jsou velmi zajímavé. Furstová dokládá, že *Tíživá samota* není edicí manipulativní v tom smyslu, že by editoři podstatu dochované korespondence nějak zásadně zkreslovali. Přece jenom však výběr dopisů (jak ostatně sami v předmluvě uvádějí) zaměřili především na osobní vztah obou protagonistů. Furstová však přesvědčivě dokládá, že celkové zaměření korespondence bylo mnohem širší, že je v ní např. řada listů pracovního rázu, jež se v *Tíživé samotě* neobjevují téměř vůbec. Podstatným je rovněž její zjištění, že v rovině osobního vztahu Šaldy a Svobodové v *Tíživé samotě* převažují listy exaltované a vypjatě literárně stylizované; ty se sice vyskytují i v dopisech do výboru nezařazených, avšak zároveň tu najdeme i dopisy až překvapivě věcné a obsahově banální, týkající se zejména jídla a zdraví obou protagonistů; tyto dopisy ostře kontrastují s literárně stylizovanými listy a dodávají obrazu vztahu Šaldy a Svobodové nové dimenze – jako by je z literárních výšin stahovaly na zem.

Obrovská pramenná práce, kterou diplomantka vykonala, tedy přináší řadu podnětů pro výzkum týkající se nejen obou protagonistů této korespondence, ale i dopisového žánru a v nejširším slova smyslu i kultury a životního stylu přelomu 19. a 20. století. Už to by byl výstup dostačující pro uznání této práce jako magisterské. Autorka se však s touto pramennou rovinou práce nespokojila. Její druhou, ryze interpretační rovinu tvoří pokus o nalezení klíčových autostylizací, jež Šalda a Svobodová v své korespondenci používali. Vychází přitom z teorie jazykové komunikace, zejména z prací Lucie Saicové Římalové; pasáž věnovaná metodologickému zázemí této části práce svědčí o tom, že autorka tyto teoretické podněty důkladně promýšlela.

Vlastní analýza autostylizací ve sledované korespondenci je bohužel poznamenána chvatem při dokončování práce. Je spíše soupisem těchto autostylizací, bohatě doloženým ukázkami z dopisů, než skutečnou analýzou. Nicméně i tak, díky bohatému dokladovému materiálu, může posloužit jako východisko pro další bádání v tomto směru.

Celkově však tuto práci považuji za velmi kvalitní. Oceňuji úctyhodnou pramennou práci i z ní plynoucí závěry o rozdílu mezi *Tíživou samotou* a celkem korespondence. To je něco, nač zájemci o toto téma čekali několik desetiletí. V úvahách o okolnostech dochování korespondence a eventuální manipulaci s ní autorka prokazuje schopnost odstíněného analytického myšlení. Je rovněž vynikající stylistkou, ovládající schopnost přesného a zároveň bohatého vyjadřování. Plně proto tuto práci doporučuji k obhajobě.